

Kokkuvõte

Usu- ja veendumusvabadus on tänapäeval üks vaieldumaid vabadusi. Selle sisu ja ulatus on kestvalt problemaatiline. Ka Eestis on selle vabadusega seotud küsimused tekitanud elavat avalikku arutelu, ehkki juba vaidluse olemasolu iseenesest on tervitav nähtus ja oluline komponent demokraatlikus ühiskonnas. Ühtlasi on vajalik dialoog usuliste ja mitteusuliste veendumuste esindajatega – seda on rõhutanud nii teadustööde autorid kui ka rahvusvahelised inimõigusorganisatsioonid.

Sellel põhjal on kogu problemaatilisuse juures olemas teatud kriteeriumid, mida tuleb usu- ja veendumusvabaduse kaitsel arvestada. Need ei pruugi pakkuda ideaalseid ega üheseid lahendusi kõigiks juhtumiteks, kuid on siiski kaalukad, et kaitsta igaühe usu- ja veendumusvabadust. Need kriteeriumid formeeruvad nii Eesti Vabariigi põhiseadusele, rahvusvahelisele õigusele kui ka Euroopa Liidu õigusele toetuvalt. Tervikpildi kujundamiseks tuleb tunda siseriiklikku, rahvusvahelist ja Euroopa Liidu õigust. Igaühe usu- ja veendumusvabaduse kaitseks on oluline mitmekesisuses ühiskonnas omada ka teadmisi erinevate usundite kohta ning seda ka rahvusvaheliste ekspertide kohaselt, et vältida väärarusaamu, stereotüüpe ning konflikte.¹

- ¹Toledo Guiding Principles about Religions and Beliefs in Public Schools. OSCE/ODIHR 2007.